

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA TÔN GIÁO TRONG ĐOÀN KẾT XÃ HỘI Ở TỈNH ĐỒNG NAI HIỆN NAY^(*)

ThS. LÊ MINH XUÂN^(**)
ThS. TRẦN TRUNG TUYẾN^(***)

Ngày nhận bài: 15/5/2023

Ngày thẩm định: 20/5/2023

Ngày duyệt đăng: 20/8/2023

Tóm tắt: Hoạt động tôn giáo tại Đồng Nai phong phú và đa dạng, được thực hiện đúng theo quy định của pháp luật; đa số chức sắc, chức việc, tu sĩ, đồng bào tín đồ các tôn giáo tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước. Từ đó, góp phần nâng cao đời sống tinh thần của một bộ phận nhân dân, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Bài viết phân tích thực trạng và giải pháp phát huy vai trò của tôn giáo trong đoàn kết xã hội ở tỉnh Đồng Nai hiện nay.

Từ khóa: đoàn kết xã hội; tôn giáo, tín ngưỡng; tỉnh Đồng Nai

1. Đặt vấn đề

Đoàn kết xã hội là khái niệm gần gũi, quan hệ chặt chẽ với đoàn kết dân tộc; là biểu hiện tập trung nhất của đoàn kết dân tộc. Đoàn kết xã hội chính là tập hợp những người có cùng chung phương thức kinh tế; có chung tâm lý, nền văn hóa, phong tục; chịu sự điều chỉnh chung của các quy định luật pháp chuẩn mực; cùng nói chung ngôn ngữ, chữ viết và sống cùng không gian lãnh thổ... để hướng đến mục tiêu chung là sự phát triển ổn định, bền vững của quốc gia - dân tộc. Hay nói cách khác, đoàn kết xã hội là biểu hiện tập trung nhất của đoàn kết dân tộc và đại đoàn kết dân tộc. Chính vì vậy, trong thực tế, tùy từng bối cảnh, ngữ cảnh và mục đích khác nhau mà chúng ta sử dụng khái niệm đoàn kết xã hội hay đoàn kết dân tộc.

Vai trò của tôn giáo trong đoàn kết xã hội gồm những nội dung chính sau: *thứ nhất*, văn

hóa, đạo đức của tôn giáo cùng với các lĩnh vực khác của văn hóa dân tộc góp phần củng cố, xây dựng đạo đức, lối sống; *thứ hai*, tôn giáo cùng với các lực lượng xã hội đã tham gia tích cực, tự nguyện vào hoạt động giáo dục, bảo trợ xã hội; từ thiện, an sinh xã hội; *thứ ba*, tôn giáo tham gia các hoạt động trong phong trào thi đua yêu nước, phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, bảo vệ môi trường; *thứ tư*, các tôn giáo còn có vai trò trong xây dựng đời sống văn hóa, bảo đảm trật tự xã hội; *thứ năm*, đồng bào tín đồ tôn giáo cùng với các thành phần xã hội tích cực tham gia bảo vệ an ninh quốc gia, chủ quyền lãnh thổ.

2. Thực trạng phát huy vai trò của tôn giáo trong đoàn kết xã hội ở tỉnh Đồng Nai

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Đồng Nai có 11 tôn giáo, với 43 tổ chức đang hoạt động, tổng số tín đồ các tôn giáo hơn 2,1 triệu người, chiếm gần 70% dân số toàn tỉnh (trong đó Công giáo và Phật giáo là hai tôn giáo có nhiều tín đồ nhất, Công giáo với hơn 1,1 triệu tín đồ, Phật giáo có 950 ngàn tín đồ); 10.079 chức sắc, tu sĩ, 26.267

^(*) Bài viết thuộc đề tài cấp Bộ Phát huy vai trò của các tôn giáo trong đoàn kết xã hội ở vùng Đông Nam Bộ hiện nay do TS. Trần Thị Thúy Vân làm chủ nhiệm ^(**) và ^(***) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

chức việc, 1.781 cơ sở thờ tự⁽¹⁾. Thời gian qua, đa số chức sắc, tu sĩ, chức việc, tín đồ các tôn giáo ở Đồng Nai chấp hành pháp luật, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước; tích cực hưởng ứng tham gia các phong trào thi đua yêu nước do các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể phát động. Tuy nhiên, vẫn có một số tổ chức, cá nhân chức sắc, tu sĩ, chức việc, tín đồ các tôn giáo trong từng thời điểm có những hành vi vi phạm pháp luật trong hoạt động tôn giáo, ảnh hưởng đến an ninh chính trị, trật tự xã hội.

Thứ nhất, phát huy vai trò của tôn giáo trong củng cố xây dựng đạo đức, lối sống trên địa bàn tỉnh

Theo quan điểm của các nhà kinh điển Mác - Lênin, tôn giáo có những chức năng nhất định, trong đó có chức năng điều chỉnh, liên kết xã hội. Trong giai đoạn hiện nay, tôn giáo cùng với những giá trị văn hóa, đạo đức của mình góp phần củng cố lối sống, đạo đức của người dân. Cùng với các chế định khác (luật pháp, chuẩn mực đạo đức xã hội), chế định tôn giáo có vai trò tác dụng nhất định và góp phần vào việc khắc phục, loại trừ những hành vi, hành động vi phạm pháp luật, góp phần hoàn thiện lối sống, đạo đức con người Việt Nam nói chung, tại Đồng Nai nói riêng.

Thời gian qua, các vị chức sắc, nhà tu hành và tín đồ tôn giáo trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đã tích cực tham gia học tập, nghiên cứu các chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Qua đó, tạo sự đồng thuận trong các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn giá trị văn hóa, đạo đức tôn giáo, động viên các tín đồ sống tốt đời đẹp đạo. Trong phong trào thi đua yêu nước, tín đồ các tôn giáo còn đóng góp hàng chục tỷ đồng xây dựng, sửa chữa các căn nhà tình nghĩa, tình thương tặng gia đình chính sách, hộ nghèo; ủng hộ giúp đỡ người có hoàn cảnh khó khăn, bị thiên tai; huy động tín đồ tôn giáo đóng góp tiền của, hiến đất làm đường giao thông nông thôn, khu phố. Nhiều tấm gương điển hình tiên tiến trong chức sắc, chức việc, tu sĩ và tín đồ các tôn giáo được khen thưởng, nhiều mô hình được nhân rộng đã tạo

điều kiện để các tổ chức tôn giáo xây dựng và thực hiện đường hướng hành đạo tiên bộ, gắn kết, hòa mình vào dân tộc, với những hoạt động cụ thể, thiết thực, để chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân.

Bên cạnh đó, đồng bào tín đồ các tôn giáo đã phát huy dân chủ, tham gia góp ý xây dựng Đảng, chính quyền trong sạch, vững mạnh; tham gia giám sát hoạt động của các cơ quan nhà nước trong thực hiện chương trình, chính sách về kinh tế, văn hóa - xã hội tại địa phương; tích cực tham gia thành viên ban thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư cộng đồng, thực hiện giám sát các lĩnh vực, như: thực hiện bảo đảm an toàn vệ sinh thực phẩm; công tác đền bù, giải tỏa; công tác bảo vệ và gìn giữ vệ sinh môi trường; việc triển khai các dự án tại địa bàn dân cư như xây dựng đường giao thông, công trình công cộng⁽²⁾...

Công tác phối hợp giữa các cơ quan, đoàn thể trong thực hiện tuyên truyền, vận động, đoàn kết các tôn giáo, các vị chức sắc, chức việc, tu sĩ tiêu biểu của các tổ chức tôn giáo được quan tâm, phối hợp thực hiện tốt. Từ đó, tuyên truyền, vận động, phát huy vai trò của các tổ chức tôn giáo trong việc phối hợp thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo, vận động đồng bào tín đồ các tôn giáo thực hiện các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước trên địa bàn tỉnh.

Thứ hai, phát huy vai trò của tôn giáo trong hoạt động giáo dục, bảo trợ xã hội, từ thiện, an sinh xã hội

Đồng bào tín đồ các tôn giáo trên địa bàn tỉnh tích cực tham gia công tác chăm sóc, nuôi dưỡng người già neo đơn, trẻ em mồ côi, người tàn tật... Hiện nay, đã có 39 cơ sở bảo trợ xã hội được thành lập và hoạt động hiệu quả, góp phần quan trọng trong việc đáp ứng nhu cầu chăm sóc, giáo dục hơn 2.000 đối tượng thuộc diện yếu thế, cần sự trợ giúp xã hội⁽³⁾. Đồng thời, đồng bào các tín đồ tôn giáo của Tỉnh cũng tích cực tham gia, ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo”, Quỹ “Đền ơn đáp nghĩa”, tặng Sổ tiết

kiệm nghĩa tình cho gia đình liệt sĩ, thương binh; xây dựng nhà tình nghĩa; chăm sóc, phụng dưỡng Mẹ Việt Nam anh hùng, hỗ trợ gia đình có công với cách mạng, tặng quà các gia đình chính sách, hộ nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống; các chương trình, như nôi com từ thiện, nôi cháo tình thương, hũ gạo tình thương, nuôi heo đất... để hỗ trợ, giúp đỡ người nghèo luôn được đồng bào tín đồ các tôn giáo triển khai thực hiện rộng rãi trên toàn tỉnh.

Đặc biệt, trong đợt dịch bệnh COVID-19, thông qua sự vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp, đồng bào tín đồ các tôn giáo tỉnh Đồng Nai phát huy tinh thần “tương thân, tương ái”, chung tay cùng với Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp chăm lo cho người dân gặp khó khăn vì dịch bệnh; tích cực hưởng ứng Lời kêu gọi *Toàn dân tham gia ủng hộ vật chất, kinh phí phòng, chống dịch COVID-19* của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai, với các hoạt động thiết thực, tiêu biểu, như ủng hộ 3,962 tỷ đồng vào Quỹ phòng, chống dịch COVID-19; tích cực tham gia các hoạt động, như trao tặng khẩu trang, cồn sát khuẩn, trao tặng vật tư, trang thiết bị y tế phục vụ phòng, chống dịch bệnh cho ngành y tế; trao tặng gạo, suất cơm miễn phí, mì gói... với số tiền hơn 15 tỷ đồng, góp phần cùng với hệ thống chính trị và toàn dân chăm lo cho người dân gặp khó khăn do đại dịch. Trong giai đoạn 2017 - 2022, đồng bào tín đồ các tôn giáo đã tham gia xã hội hóa các lĩnh vực của đời sống xã hội... với tổng giá trị thành tiền hơn 1.310 tỷ đồng⁽⁴⁾. Đồng bào các tôn giáo cũng thành lập được nhiều mô hình mới trên các lĩnh vực, như: các tôn giáo trên địa bàn đồng hành cùng công tác khuyến học, khuyến tài hỗ trợ những hoàn cảnh khó khăn (xã Bảo Quang, thành phố Long Khánh); Tổ Phụ nữ Công giáo (phường Xuân Bình, thành phố Long Khánh); Tổ tuyên truyền vận động trong đồng bào Công giáo (xã Phước Thái, huyện Long Thành); bảo vệ môi trường trong đồng bào tôn giáo khu phố Núi Đò (phường Bàu Sen, thành phố Long Khánh); Nôi cháo tình thương (Chùa Trúc Lâm, xã Suối

Cát, huyện Xuân Lộc; Bữa cơm nhân ái (Giáo xứ Trà Cổ, xã Bình Minh, huyện Trảng Bom); các mô hình “ATM gạo”... Các hoạt động nêu trên đã góp phần phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của tôn giáo, truyền thống yêu nước, tinh thần làm chủ của nhân dân, huy động nguồn lực để phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh trên địa bàn tỉnh.

Các tổ chức tôn giáo cũng tích cực tham gia hoạt động y tế với nhiều hình thức phong phú, đa dạng, như: mở phòng khám đa khoa, Đông, Tây y; phòng chuẩn trị y học cổ truyền; phòng thuốc Nam, thuốc Bắc... Các vị chức sắc, chức việc, tu sĩ, đồng bào tín đồ các tôn giáo tích cực tham gia phát triển trường mầm non; trường dạy nghề; mở lớp học tình thương; động viên các gia đình đưa trẻ đến trường; ủng hộ kinh phí xây dựng và sửa chữa trường, lớp, trang thiết bị học tập; tham gia hỗ trợ chi phí học tập, tặng học bổng cho học sinh nghèo hiếu học, thành lập các mô hình khuyến học, khuyến tài. Hiện nay, đồng bào tín đồ các tôn giáo đã thành lập được 132 cơ sở giáo dục (01 trường cao đẳng nghề; 01 trường tiểu học; 25 trường mầm non; 105 nhóm, lớp mầm non tư thục)⁽⁵⁾.

Thứ ba, phát huy vai trò của tôn giáo trong phong trào thi đua yêu nước, phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, bảo vệ môi trường

Những năm qua, dưới sự hướng dẫn, giúp đỡ của các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội, đồng bào tôn giáo trên địa bàn tỉnh đã tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, đặc biệt là tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Thời gian qua, Đồng Nai đã phát động và thực hiện “Chương trình phối hợp với các tổ chức tôn giáo, cơ sở tín ngưỡng về bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu trên địa bàn tỉnh Đồng Nai”. Giai đoạn 2016 - 2021, các tổ chức tôn giáo tham gia với hơn 700.000 lượt người; phối hợp biên soạn, phát hành 4.200 sổ tay tuyên truyền về bảo vệ môi trường và Sổ tay tuyên truyền về ứng phó với biến đổi khí hậu; thành lập được 149 mô

hình tham gia bảo vệ môi trường tại các cơ sở tôn giáo, khu dân cư vùng giáo; tổ chức 07 đợt thả cá (1.450.000 con cá giống, với số tiền hơn 1,3 tỷ đồng) góp phần làm giàu nguồn lợi thủy sản và bảo vệ nguồn nước sạch ở các dòng sông, lòng hồ; tham gia xây dựng đường giao thông nông thôn “sáng - xanh - sạch - đẹp”; tổ chức trồng cây xanh tại các cơ sở thờ tự; tham gia dọn dẹp vệ sinh môi trường⁽⁶⁾...

Với phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm”, trong phong trào xã hội hóa giao thông, tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, đồng bào tín đồ các tôn giáo tham gia đóng góp tiền cùng với hàng ngàn ngày công lao động để nhựa hóa, bê tông hóa, sửa chữa và nâng cấp đường giao thông nông thôn; lắp đặt cống thoát nước; nạo vét kênh mương; lắp đặt đèn đường; camera giám sát an ninh... Sự đóng góp tích cực của đồng bào các tôn giáo đã góp phần làm cho cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” trên địa bàn tỉnh Đồng Nai ngày càng lan tỏa sâu rộng và đi vào chiều sâu, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân. Điều này được minh chứng qua các kết quả cụ thể: 133/133 xã đạt chuẩn nông thôn mới; 40 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, 01 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu; có 11/11 đơn vị cấp huyện được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới; 937/962 ấp, khu phố đạt danh hiệu ấp, khu phố văn hóa, đạt tỷ lệ 97,4%; 98,89% hộ gia đình văn hóa; 100% ấp, khu phố đăng ký thực hiện xây dựng ấp, khu phố văn hóa với chủ trương nâng cao chất lượng gắn với thực hiện chương trình “4 giảm”, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh; 100% khu dân cư vùng đồng bào tôn giáo đã có quy ước, hương ước thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, giữ gìn an ninh trật tự, bài trừ các hủ tục, mê tín dị đoan..., góp phần đẩy lùi thói hư, tật xấu, tệ nạn xã hội, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh⁽⁷⁾...

Thứ tư, phát huy vai trò của tôn giáo trong xây dựng đời sống văn hóa, bảo đảm trật tự xã hội

Các tôn giáo tại Đồng Nai không ngừng tăng cường củng cố, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đấu

tranh phê phán những kẻ lợi dụng tôn giáo để hoạt động chống phá, hoạt động mê tín dị đoan; hướng dẫn các chức sắc, nhà tu hành và tín đồ hiểu rõ nghĩa vụ công dân trong thực hiện tốt các quy định của Nhà nước, tham gia các hoạt động đoàn thể; xây dựng chính quyền, xây dựng cuộc sống tốt đời đẹp đạo để góp phần thiết thực xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bên cạnh đó, vận động đồng bào tín đồ thi đua lao động sản xuất, xóa đói, giảm nghèo, tích cực thực hiện chính sách đền ơn đáp nghĩa, hoạt động từ thiện xã hội, xây dựng đời sống văn hóa mới, an toàn trong vùng đồng bào có đạo.

Thời gian qua, tại Đồng Nai có rất nhiều tín đồ tôn giáo được Mặt trận Tổ quốc Việt Nam khen thưởng, biểu dương tấm gương “Điển hình tiên tiến”, “Người tốt, việc tốt” vì đã có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua yêu nước, tích cực tham gia các hoạt động từ thiện - xã hội, sống “tốt đời, đẹp đạo”. Giai đoạn 2016 - 2020, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã biểu dương khen thưởng 498 lượt tập thể và 3.295 lượt chức sắc, tu sĩ, tín đồ các tôn giáo (riêng Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh đã phối hợp đề xuất các cấp, các ngành khen thưởng 148 tập thể và 244 cá nhân các tổ chức tôn giáo). Trong đó, hơn 350 tấm gương tiêu biểu là tập thể, cá nhân của các tôn giáo, đạt thành tích xuất sắc trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, từ đó góp phần nhân rộng mô hình và động viên người dân cùng học tập, noi gương⁽⁸⁾.

Thứ năm, phát huy vai trò của tôn giáo trong củng cố quốc phòng và bảo vệ an ninh quốc gia

Tại tỉnh Đồng Nai, các phong trào “Ngày hội toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” (19/8), Ngày hội “Đại đoàn kết toàn dân tộc” (18/11), “Ngày hội quốc phòng toàn dân” (22/12)... đã phát huy truyền thống, khơi dậy niềm tự hào dân tộc, lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết của đồng bào tín đồ các tôn giáo, góp phần cùng với các tầng lớp nhân dân trong tỉnh giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Bên cạnh đó, tổ chức nhiều mô hình để thu hút các tín đồ tôn giáo tham gia phong trào

yêu nước, như: Đội nữ dân phòng giữ gìn an ninh trật tự trong vùng đồng bào có đạo (xã Gia Tân 1, huyện Thống Nhất); Xứ đạo bình yên (huyện Thống Nhất, huyện Long Thành); “5 quán, 3 phòng, 3 bảo vệ” về an ninh trật tự trong đồng bào Phật tử (xã Phước Thái, huyện Long Thành); “Tiếng kèn an ninh” ở vùng đồng bào Công giáo (xã Quảng Biên, huyện Trảng Bom); Xóm đạo bình yên (xã Xuân Bắc, huyện Xuân Lộc); Xứ đạo an toàn về an ninh trật tự (huyện Định Quán)⁽⁹⁾... Qua đó, phát huy truyền thống, khơi dậy niềm tự hào dân tộc, lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết của đồng bào tín đồ các tôn giáo, góp phần cùng với các tầng lớp nhân dân trong tỉnh, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, việc phát huy vai trò của tôn giáo trong xây dựng đoàn kết dân tộc ở tỉnh Đồng Nai vẫn còn *một số hạn chế*, như: vẫn còn một bộ phận chức sắc, tín đồ thực hiện hoạt động tôn giáo không tuân thủ chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước hoặc không đáp ứng các quy định của các cơ quan chức năng. Một số cá nhân chức sắc tôn giáo có thái độ cực đoan, không mặn mà với các phong trào thi đua của chính quyền địa phương phát động; vì vậy, có những phong trào thực hiện mang tính thời vụ, đối phó, không duy trì thực chất. Một số tín đồ có hành động gây phức tạp, vi phạm chính sách, pháp luật, cung cấp thông tin không chính xác cho các thế lực thù địch cực đoan. Một số tổ chức tôn giáo tiến hành hoạt động liên quan đến từ thiện, an sinh xã hội không đúng với đăng ký. Thậm chí, vẫn còn hiện tượng một số chức sắc, tu sĩ lợi dụng việc làm từ thiện, bác ái để tuyên truyền, phát triển đạo, tư lợi cá nhân; thu hút tài trợ để xây dựng cơ sở vật chất khang trang, lộng lẫy, trong khi đời sống của quần chúng tín đồ và nhân dân còn nhiều khó khăn,...

Nguyên nhân của những hạn chế đó là: sự chỉ đạo của Tỉnh về phát huy vai trò của công tác tôn giáo trong đoàn kết xã hội vẫn mang tính khái quát,

chung chung; một số cán bộ lãnh đạo, quản lý vẫn giữ định kiến đối với tôn giáo, chỉ coi tôn giáo là đối tượng quản lý, cần đấu tranh, mà chưa nhận thấy những đóng góp tích cực của tôn giáo trong đoàn kết xã hội; công tác xây dựng lực lượng cốt cán trong tôn giáo, tranh thủ sự ảnh hưởng của các chức sắc tôn giáo của một số cơ quan, ban ngành, đoàn thể còn hạn chế; đội ngũ làm công tác tôn giáo vẫn còn thiếu, còn hạn chế về chuyên môn và nghiệp vụ; công tác vận động tuyên truyền chưa thực sự đa dạng, đổi mới;...

3. Giải pháp phát huy vai trò của tôn giáo trong xây dựng đoàn kết xã hội ở tỉnh Đồng Nai

Một là, cần tiếp tục quán triệt sâu sắc các quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo và công tác tôn giáo trong hệ thống chính trị và toàn xã hội. Tăng cường công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức trong toàn hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân về tôn giáo và công tác tôn giáo, nhất là âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch lợi dụng tôn giáo để chống phá Đảng, Nhà nước. Coi trọng công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của đạo đức, văn hóa và nguồn lực của các tôn giáo đối với sự phát triển của đất nước nhằm thống nhất về nhận thức, tạo ra sự đồng thuận, đoàn kết, nhất trí cao của toàn hệ thống chính trị, chức sắc, tín đồ các tôn giáo và toàn xã hội đối với chủ trương về phát huy nguồn lực, vai trò của các tôn giáo tham gia xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc phục vụ cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Hai là, phát huy vai trò, trách nhiệm của các vị lãnh đạo tôn giáo, chức sắc tôn giáo tiêu biểu trong hướng dẫn sinh hoạt tôn giáo ổn định, đúng quy định pháp luật, xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đồng thời, định kỳ phối hợp tổ chức họp mặt, đối thoại với các tổ chức tôn giáo để lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, nhu cầu chính đáng của các vị chức sắc, chức việc, tu sĩ, tín đồ các tôn giáo; thường xuyên tổ chức thăm hỏi, động viên các vị chức sắc, chức việc, tu sĩ các tôn giáo nhân

dịp các dịp lễ, tết, khó khăn đột xuất... để động viên phong trào thi đua yêu nước trong đồng bào tín đồ các tôn giáo; quan tâm, xây dựng mối quan hệ gắn kết, hài hòa, củng cố niềm tin của chức sắc, chức việc, tu sĩ và tín đồ các tôn giáo vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước.

Ba là, tăng cường tập hợp các tổ chức tôn giáo đã được công nhận có đủ điều kiện theo quy định tham gia làm thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Thu hút các cá nhân tiêu biểu của các tôn giáo tham gia Ủy viên Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ban chấp hành các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội và các cơ quan dân cử ở các cấp với số lượng, cơ cấu phù hợp để bảo đảm tính đại diện. Đồng thời, phát huy vai trò của những người tiêu biểu trong các tôn giáo, nhất là vai trò của các vị chức sắc, chức việc, nhà tu hành và trí thức, trong việc thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động do Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, chính quyền phát động. Phối hợp với các cơ quan chức năng thực hiện tốt công tác giám sát việc thực hiện Hiến pháp, pháp luật có liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo; giám sát việc xây dựng và thực hiện các đề án, kế hoạch, quy hoạch phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội có liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo.

Bốn là, tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị cơ sở nhằm định hướng, quản lý và khai thác có hiệu quả nguồn lực tôn giáo; đầu tư xây dựng tổ chức bộ máy và cán bộ làm công tác tôn giáo của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp và các ban ngành, đoàn thể một cách tương xứng, phù hợp với chức năng nhiệm vụ được giao. Cấp ủy các cấp cần có kế hoạch tổng thể về tạo nguồn, đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch, bố trí, luân chuyển, sử dụng cán bộ Mặt trận trong tổng thể công tác cán bộ của cả hệ thống chính trị; chăm lo đào tạo, bồi dưỡng, giới thiệu, bố trí, sử dụng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt có phẩm chất, năng lực và uy tín làm công tác Mặt trận, để có đủ

khả năng thực hiện công tác tôn giáo. Tham mưu, đề xuất cấp ủy tiếp tục quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan chính quyền phối hợp chặt chẽ hơn nữa; tiếp tục hoàn thiện chế độ, chính sách đối với cán bộ làm công tác tôn giáo.

Năm là, đa dạng hóa các hình thức tập hợp nhân dân và tập trung hướng mạnh các hoạt động về cơ sở; đổi mới công tác thông tin, tuyên truyền theo xu hướng phát triển của thời đại; coi trọng việc tuyên truyền gắn với phát huy các nguồn lực của các tôn giáo tham gia các hoạt động an sinh xã hội, từ thiện nhân đạo góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Quan tâm hỗ trợ, tạo điều kiện cho các tôn giáo đào tạo nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn với kiến thức pháp luật, nghiệp vụ phù hợp với các lĩnh vực phục vụ công tác xã hội để các nguồn lực tôn giáo được quản lý, triển khai có hiệu quả, mang tính bền vững, phòng tránh những hoạt động mê tín dị đoan, lợi dụng từ thiện xã hội thu lợi bất chính. Qua đó, phát huy các giá trị văn hóa, đạo đức và nguồn lực của các tôn giáo tham gia vào các lĩnh vực của đời sống xã hội, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tôn giáo trong khối đại đoàn kết dân tộc. □

(1), (2), (4), (6), (8) và (9) Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai, Ban Thường trực, *Báo cáo số 204/BC-MTTQ-BTT Sơ kết 05 năm thực hiện công tác đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong công tác tôn giáo*, 30/10/2022 (3), (5) và (7) <http://m.tapchimatran.vn/dai-doan-ket/cac-ton-giao-tinh-dong-nai-doan-ket-thi-dua-yeu-nuoc-33909.html>